

Samenvatting

Aanleiding en doel van het onderzoek

Er zijn grote zorgen om kinderen die zonder verblijfsvergunning (ongedocumenteerde kinderen) in Curaçao verblijven. Hun rechten en belangen staan onder druk met mogelijk grote gevolgen voor hun welzijn en ontwikkeling. Dit onderzoek stelt hun juridische en sociale positie centraal. Sinds 2017 komen de ongedocumenteerde kinderen in Curaçao veelal uit Venezuela. Hun situatie is in verschillende opzichten uiterst zorgelijk. Sommige kinderen zijn gescheiden van hun ouder(s) en in het kader van hun uitzetting (tijdelijk) in een instelling ondergebracht, anderen leven in erbarmelijke omstandigheden en lopen het risico te worden blootgesteld aan uitbuiting. Soms verdwijnt een kind volledig van de radar. De ongedocumenteerde kinderen bevinden zich in Curaçao, een autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Tegelijkertijd is het Koninkrijk als geheel verdragsstaat bij het VN-Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) en andere mensenrechtenverdragen, zoals het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Wat betekent dat voor deze kinderen? Hun positie en rechtsbescherming is afhankelijk van het huidige staatkundige bestel van het Koninkrijk en de uitvoering en interpretatie daarvan. Curaçao is weliswaar een autonoom land, maar het koninkrijksstaatsrecht, onder andere vastgelegd in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (het Statuut), bepaalt dat het Koninkrijk de fundamentele rechten en vrijheden van kinderen moet waarborgen. Er geldt met andere woorden een gezamenlijke waarborgplicht ten aanzien van mensenrechten en fundamentele vrijheden, waaronder kinderrechten.

Dit onderzoek neemt deze gezamenlijke waarborgplicht ten aanzien van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao onder de loep. Het beschouwt de juridische en sociale situatie van deze kinderen en analyseert de relevante internationale rechten, het staatsbestel van het Koninkrijk, als ook de uitvoering en interpretatie daarvan. Door meer inzicht te verschaffen in de feitelijke situatie en juridische positie van deze kinderen binnen de staatkundige verhoudingen van het Koninkrijk en door specifieke aanbevelingen te doen, beoogt dit onderzoek bij te dragen aan een betere implementatie van internationale kinderrechten binnen het Koninkrijk, en in het bijzonder aan een betere bescherming van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao.

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt:

In hoeverre is de bescherming van fundamentele rechten en vrijheden van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao een gezamenlijke verantwoordelijkheid binnen het Koninkrijk en hoe kunnen de rechten van deze groep kinderen beter worden beschermd?

De deelvragen luiden:

- *Welke problemen ondervinden ongedocumenteerde kinderen in Curaçao en in hoeverre komen hun rechten hierdoor in de knel?*
- *In hoeverre speelt nationale wet-, regelgeving en beleid een rol in deze problemen?*
- *In hoeverre spelen de opvattingen van politici en bestuurders in Nederland en Curaçao ten aanzien van hun verantwoordelijkheden voor de rechten van deze kinderen binnen het Nederlandse Koninkrijk een rol in deze problemen?*
- *Welke stappen kunnen worden gezet richting oplossingen voor de problemen die ongedocumenteerde kinderen in Curaçao ervaren?*

Methode

Dit onderzoek is gebaseerd op deskresearch en verkennend veldwerk. In het kader van deskresearch is naast juridische literatuur, geschiedkundige en sociaalwetenschappelijke literatuur bestudeerd. Verder zijn juridische bronnen bestudeerd, zowel op koninkrijksniveau (onder andere het Statuut, de Rijksvisumwet en de Rijkswet op het Nederlandschap) als op nationaal niveau (onder andere de Landsverordening toelating en uitzetting en de Herziene Instructie aan Gezaghebbers inzake de toepassing van de Landsverordening Toelating en Uitzetting van Curaçao). Het vreemdelingenrecht heeft op beleidsniveau in Curaçao de afgelopen jaren een vlucht genomen. Ook deze beleidsstukken zijn bestudeerd, voor zover ze publiekelijk toegankelijk zijn. Daarnaast is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd, door middel van semi-gestructureerde interviews en informele gesprekken in Nederland en Curaçao. Het onderzoek is afgesloten in augustus 2020.

Uitkomsten van het onderzoek

De zorgen ten aanzien van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao zijn terecht, zo blijkt ook uit dit onderzoek. Op basis van het huidige vreemdelingenrecht van Curaçao is er nauwelijks kans voor deze kinderen om hun verblijf te legaliseren en mede daardoor laten de voorzieningen voor hun primaire levensbehoeften te wensen over. Zo is er geen opvang voor hen georganiseerd, zelfs geen noodopvang, zijn ze niet verzekerd voor ziektekosten en is scholing voor sommigen onbereikbaar, omdat hun ouders bang zijn om opgepakt te worden als ze hun kinderen ernaartoe brengen. Ook komen ongedocumenteerde kinderen in instellingen terecht, hetgeen betekent dat de vrijheid hun wordt ontnomen. Er is ook nog veel onduidelijk over de positie van deze kinderen.

Zo is niet bekend om hoeveel kinderen het precies gaat en hoeveel er daarvan dakloos zijn.

De mogelijkheden voor deze kinderen om via juridische wegen hun verblijf te legaliseren of een verbetering in hun situatie af te dwingen zijn beperkt. Rechtshulp is afhankelijk van private initiatieven. Er zijn geen kind-specifieke procedurele waarborgen opgenomen in het vreemdelingenrecht van Curaçao om te verzekeren dat hun rechten en belangen worden meegewogen in besluitvorming ten aanzien van hun verblijf. De betrokkenheid van ambtsdragers in Curaçao bij deze problematiek is wisselend. Het is niet zo dat de positie van ongedocumenteerde kinderen in zijn geheel onbekend is en dat de kinderen volledig aan hun lot worden overgelaten. Een holistisch beleid ontbreekt echter. Dat maakt dat kinderen tussen wal en schip vallen en dat hun rechten en belangen in het geding zijn.

De juridische en sociale positie van ongedocumenteerde kinderen op Curaçao knelt met een breed scala aan rechten uit het IVRK en andere mensenrechtenverdragen, waaronder het recht op nationaliteit, het recht op bescherming van familieleden, het recht op bescherming tegen vreemdelingewaring, het recht op bescherming tegen geweld en uitbuiting, het recht op een adequate levensstandaard, het recht op toegang tot basisvoorzieningen zoals onderwijs, gezondheidszorg en opvang, en het recht om te worden gehoord en toegang te hebben tot *effective remedies*. De bescherming van de rechten van de kinderen vraagt direct aandacht van de overheid van Curaçao. Het Koninkrijk moet zich op grond van zijn waarborgfunctie echter ook de situatie van ongedocumenteerde kinderen aantrekken. Dat vereist meer aandacht en alertheid vanuit de Nederlandse politiek en daarmee van het Nederlandse kabinet en parlement. Binnen het huidige staatkundige bestel van het Koninkrijk is de uitvoering van de waarborgfunctie immers voor een aanzienlijk deel afhankelijk van de Nederlandse politiek. Daar is echter vanaf 2015 tot eind 2020 nauwelijks aandacht geweest voor de positie van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao. De waarborgfunctie is wel aan de orde gekomen, maar de staatssecretaris van BZK acht die niet aan de orde, nu de opvang en behandeling van migranten wordt gezien als een landsaangelegenheid van Curaçao waar het Koninkrijk zich niet in heeft te mengen. Zolang Curaçao als autonoom land zich inspant om de situatie van migranten in bepaalde opzichten te verbeteren, is 'ingrijpen' niet op zijn plaats is de redenering. Signalen van NGO's en kritische vragen van Tweede Kamerleden hebben aan deze opvatting niet afgedaan. Op bijstandsverzoeken van Curaçao is door Nederland welwillend gereageerd, maar doet niet af aan het feit dat de opvang en behandeling van migranten vooralsnog als een landsaangelegenheid van Curaçao wordt beschouwd, waarbij Curaçao eerst aan zet is om aan te geven waar de behoefte aan bijstand bestaat. De verleende bijstand, waaronder financiële steun voor vaccinaties en de uitbreiding van de vreemdelingenbarakken, en technische assistentie bij het

verbeteren van de ‘vreemdelingenprocessen’, heeft de zorgen voor wat betreft de rechten van deze kinderen echter niet weggenomen.

Dit onderzoek laat zien dat het Statuut niet verplicht tot het vasthouden aan de grenzen van de autonomie van de landen. Het biedt ook een grondslag om vrijwillig samen te werken. Dat gebeurt al intensief op het gebied van grenstoezicht. Daarmee wordt het migratieprobleem waar Curaçao mee te kampen heeft deels al als koninkrijksaangelegenheid opgevat, zij het dat juist op dit terrein zich een groot aantal zorgen ten aanzien van de rechten van ongedocumenteerde kinderen manifesteert. ‘Ingrijpen’ ligt begrijpelijkerwijs gevoelig gezien de eeuwenlange reis die Curaçao naar autonomie heeft gemaakt, maar dat is niet per se het volgende station. De Raad van State pleitte in 2011 al voor een dynamische interpretatie van de waarborgplicht en stelde voor dat in gezamenlijkheid de ondergrens voor wat betreft het niveau van fundamentele rechten en vrijheden bepaald zou kunnen worden. Daar waar die ondergrens vervolgens in het gedrang zou komen, zou hulp en bijstand uitkomst moeten bieden.

Uit de opvattingen van Curaçaose en Nederlandse politici en bestuurders, voor zover herleidbaar op basis van de geraadpleegde bronnen, blijkt echter geen urgentiegevoel om een dergelijke grens in gezamenlijkheid te bepalen. Curaçaose en Nederlandse politici en bestuurders lijken elkaar te vinden in het willen voorkomen van een aanzuigende werking. Nederland schuwt daarnaast een eventuele precedentwerking ten aanzien van andere landen in het Koninkrijk; als het migratieprobleem in Curaçao wordt aangepakt, dan moeten ook andere mensenrechtenkwesties worden aangepakt, zo is de gedachte. In zoverre lijkt de gezamenlijkheid ten aanzien van de waarborgplicht zoals vastgelegd in het Statuut, in de praktijk niet tot zijn recht te komen.

Conclusies en aanbevelingen

Dit onderzoek laat zien dat er terecht grote zorgen zijn over de positie en het lot van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao. Hun rechten en belangen zijn in het geding met grote gevolgen voor hun welzijn en ontwikkeling. Ondanks enige aandacht vanuit de overheid van Curaçao blijft de zorgelijke situatie voortduren, waarbij de waarborgfunctie van het Koninkrijk in beeld komt. Dit onderzoek laat ook zien dat het willekeurig aannemen van gezamenlijkheid bij de bescherming van mensen- en kinderrechten een negatieve impact heeft op de bescherming van zeer kwetsbare kinderen. Naar ons idee zou de bescherming van mensenrechten, waaronder de kinderrechten uit het VN-Kinderrechtenverdrag, moeten worden beschouwd als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de landen binnen het Nederlandse Koninkrijk. Dit zou overeenstemmen met de externe verantwoordelijkheid die het Koninkrijk als verdragspartij bij mensenrechtenverdragen heeft om de daarin vastgelegde rechten en vrijheden te verwezenlijken. Natuurlijk heeft de regering van Curaçao als autonoom land een eerste en belangrijke verantwoordelijkheid,

die ook inhoudt dat het data verzamelt over het aantal ongedocumenteerde kinderen, hun leefomstandigheden en hun rechtsbescherming. Daarnaast heeft naar ons idee Nederland, via de Nederlandse minister van BZK echter een bijzondere verantwoordelijkheid tot het doen van een eerste aanzet tot de door de Raad van State voorgestane dynamische interpretatie van de waarborgfunctie. Nederland is immers het grootste en meest welvarende land binnen het Koninkrijk en heeft feitelijk de meeste zeggenschap over de uitvoering van de koninkrijksaangelegenheden, waaronder de waarborgfunctie, waarop de autonome Caribische landen slechts in beperkte mate toezicht kunnen houden. Het ligt hierbij sterk voor de hand dat de Caribische landen de minister van BZK te assisteren in die taak en openheid van zaken geven over waar de schoen wringt wat betreft de bescherming van mensen- en kinderrechten en welke inspanningen zij hebben kunnen plegen om hun verplichtingen in het licht van het IVRK en mensenrechtenverdragen na te komen. De democratische controle op dit proces ligt uiteraard bij de parlementen van betrokken landen.

Dit alles niet hoeft af te doen aan het voeren van immigratiebeleid, waarbij de belangen van de inwoners van Curaçao en de belangen van het Koninkrijk worden meegewogen. Het kan en mag alleen niet zo zijn dat ongedocumenteerde kinderen die zich binnen het rechtsgebied van het Nederlandse Koninkrijk bevinden, tussen wal en schip raken, omdat de gezamenlijkheid ten gunste van de bescherming van mensenrechten en fundamentele vrijheden ver te zoeken is.

Aanbevelingen

Het formuleren van aanbevelingen in een context die door een veelheid aan belangen wordt gekleurd, is moeilijk. De mogelijkheden voor het opnemen van vreemdelingen in Curaçao is niet oneindig. Nederland als grootste en welvarendste land van het Koninkrijk en het Koninkrijk als geheel zijn terughoudend in het bieden van structurele ondersteuning voor de migratieproblematiek. Dit zou immers gevolgen kunnen hebben voor de koninkrijksverhoudingen in bredere zin en de daarmee gepaard gaande financiële gevolgen. Hoewel dit allemaal geen onbegrijpelijke belangen zijn, zijn ze vanuit het internationale kinderrechten- en mensenrechtenperspectief geen vrijbrief om de daarin vervatte rechten op het spel te blijven zetten. Ze maken het vinden van structurele oplossingen wel tot een complexe aangelegenheid. Desalniettemin geeft het onderzoek aanleiding tot de volgende aanbevelingen.

Aanbeveling aan Nederland:

- Draag waar nodig en gewenst actief bij aan de bescherming van ongedocumenteerde kinderen, interpreteer de waarborgplicht dynamisch en doe een aanzet om de ondergrens voor wat betreft de bescherming van mensen- en kinderrechten in Curaçao in gezamenlijkheid te bepalen, bejegen verzoee-

ken tot bijstand vanuit Curaçao positief en draag bij aan de implementatie van internationale kinderrechten in bredere zin.

Aanbevelingen aan het Koninkrijk en Curaçao:

1. Stel een onafhankelijk en systematisch onderzoek in naar:
 - a. de situatie van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao om hiaten in de bescherming van hun rechten te lokaliseren en te adresseren.¹ Hierbij kan worden voortgebouwd op het werk van of samengewerkt worden met internationale organisaties, NGO's en universiteiten en worden aangesloten bij het werk van de Interlandelijke Taskforce Kinderrechten;
 - b. de behoeften van Curaçao aan structurele ondersteuning bij de implementatie van de rechten van ongedocumenteerde kinderen;
 - c. de behoeften van ongedocumenteerde kinderen (en hun families) zelf;
 - d. de mogelijkheden tot structurele verbetering van de samenwerking tussen de landen binnen het Koninkrijk ten aanzien van de gezamenlijke waarborgplicht die ook dynamisch geïnterpreteerd zou moeten worden.
2. Maak ongedocumenteerde kinderen zichtbaarder in wetgeving en beleid ter regulering en bescherming van hun rechtspositie en maak dit beleid voorwerp van evaluatie en monitoring; en werk daarbij samen met kennisinstellingen, zoals universiteiten, en internationale organisaties die *technical advice and assistance* kunnen bieden.
3. Bespreek de uitdagingen ten aanzien van de bescherming van ongedocumenteerde kinderen in Curaçao in de *constructive dialogue* met het VN-Comité voor de Rechten van het Kind naar aanleiding van de meest recente rapportage in het kader van de rapportageverplichting onder het VN-Kinderrechtenverdrag.

1 Zo zijn er geen cijfers over het totale aantal ongedocumenteerde kinderen in Curaçao en hoeveel daarvan alleenstaand of gescheiden zijn van hun ouders. Niet bekend is verder hoeveel kinderen een verblijfsvergunning (en op welke grond) hebben aangevraagd en in hoeverre dergelijke verzoeken zijn gehonoreerd en hoeveel ongedocumenteerde kinderen zijn uitgezet of in bewaring of een (gesloten) instelling zijn geplaatst ten behoeve van hun verwijdering. In hoeverre eventuele slachtoffers van (seksueel) geweld, (seksuele) uitbuiting of mensenhandel beschermd worden is ook niet duidelijk. En verder is veel onbekend over basisvoorzieningen voor ongedocumenteerde kinderen, zoals de toegang tot (geestelijke) gezondheidszorg en het aantal kinderen dat dakloos is. Informatie over toegang tot voedsel is eveneens gebrekkig, ondanks de financiering van noodhulp van Nederland sinds de COVID-19 crisis. Verder is de rol van enkele relevante instanties ongewis, zoals het ministerie van OWCS, SOAW en de Voogdijraad.

4. Overweeg het instellen van een onafhankelijk en permanent vertegenwoordigingsorgaan van het Koninkrijk in Curaçao dat bevoegd is de status van de evenwichtige implementatie van internationale kinderrechten te monitoren, onderzoeken en gevraagd en ongevraagd advies te geven aan de overheid van Curaçao en het Koninkrijk.

Aanbevelingen aan Curaçao:

1. Zorg ervoor dat ongedocumenteerde kinderen een beroep kunnen doen op artikel 3 EVRM hetgeen ook inhoudt dat kinderen die vluchten vanwege voedselschaarste en een gebrek aan medische zorg, in aanmerking kunnen komen voor bescherming.
2. Als besloten wordt een kind uit te zetten, zorg ervoor dat zijn belangen vooropstaan en het kind niet wordt uitgezet, nadat hij is bijgestaan door rechtsbijstandverlener.
3. Zorg ervoor dat geen kind wordt gescheiden van zijn ouder(s) of andere (wettelijk) vertegenwoordiger anders dan op grond van het belang van het kind (art. 9 IVRK).
4. Geef de Voogdijraad een duidelijk omschreven rol bij de bescherming van ongedocumenteerde kinderen.
5. Zorg ervoor dat ongedocumenteerde kinderen kosteloos juridische en andere passende bijstand kunnen krijgen in alle fasen van het proces.
6. Zorg ervoor dat staatloze ongedocumenteerde kinderen een nationaliteit kunnen verwerven.
7. Zorg ervoor dat ongedocumenteerde kinderen toegang hebben tot voldoende schoon drinkwater en voedsel, en veilig naar school kunnen.
8. Zorg ervoor dat ongedocumenteerde kinderen tot 18 jaar zich kunnen registreren in het bevolkingsregister zodat ze zijn verzekerd van medische zorg en een diploma kunnen krijgen; of indien registratie niet mogelijk is, dat dit niet in de weg staat aan toegang tot medische zorg en het verkrijgen van een diploma.
9. Herroep de interne circulaire ten aanzien van de bewaring van minderjarige vreemdelingen en zie erop toe dat, conform internationale regelgeving geen enkel ongedocumenteerd kind in bewaring geplaatst wordt of anderszins van zijn vrijheid wordt beroofd.

10. Inventariseer waar ten aanzien van deze aanbevelingen bijstand van Nederland gewenst is.

RESUMEN (SAMENVATTING IN SPAANS)

LOS DERECHOS DE LOS NIÑOS INDOCUMENTADOS EN CURAZAO: UNA RESPONSABILIDAD COMPARTIDA

Origen y objetivo del estudio

Hay una gran preocupación por los niños sin permiso de residencia (niños indocumentados) que permanecen en Curazao. Sus derechos e intereses están bajo presión con posibles consecuencias importantes para su bienestar y desarrollo. Esta investigación se centra en la posición jurídica y social de estos niños. Desde 2017 los niños indocumentados en Curazao proceden en su mayoría de Venezuela. Su situación es extremadamente preocupante en varios aspectos. Algunos niños son separados de sus padres y colocados (temporalmente) en una institución como parte de su deportación, otros viven en condiciones lamentables y corren el riesgo de ser explotados. A veces un niño desaparece completamente del radar. Los niños indocumentados viven en Curazao, un país autónomo dentro del Reino de los Países Bajos. Al mismo tiempo, el Reino en su conjunto es signatario de la Convención de las Naciones Unidas sobre los Derechos del Niño (CDN) y de otros tratados de derechos humanos, como la Convención Europea de los Derechos Humanos. ¿Qué significa esto para estos niños? Su posición y protección legal depende del actual sistema constitucional del Reino de los Países Bajos y de su aplicación e interpretación. Aunque Curazao es un país autónomo en el Reino de los Países Bajos, la legislación del Reino, tal como se establece en el Estatuto del Reino de los Países Bajos (el Estatuto),¹ establece que el Reino debe garantizar los derechos y las libertades fundamentales de los niños. En otras palabras, existe un deber conjunto de salvaguardar los derechos humanos y las libertades fundamentales, incluidos los derechos de los niños.

Esta investigación examina este deber conjunto de garantía respecto a los niños indocumentados en Curazao. Considera la situación jurídica y social de estos niños y analiza los derechos internacionales pertinentes al sistema constitucional del Reino, así como su aplicación e interpretación. Al proporcionar más información sobre la situación real y la posición legal de estos niños

1 Het Statuut der Koninkrijk der Nederlanden.

dentro de las relaciones institucionales del Reino y al hacer recomendaciones específicas, esta investigación tiene como objetivo contribuir a una mejor implementación de los derechos internacionales del niño dentro del Reino y, en particular, a una mejor protección de los niños indocumentados en Curazao.

La pregunta principal de esta investigación es:

¿En qué medida es la protección de los derechos y las libertades fundamentales de los niños indocumentados en Curazao una responsabilidad conjunta del Reino y cómo se pueden proteger mejor los derechos de este grupo de niños?

Las sub-preguntas son:

- *¿Qué problemas encuentran los niños indocumentados en Curazao y hasta que punto se ven presionados sus derechos?*
- *¿En qué medida influyen las leyes, reglamentos y políticas nacionales en estos problemas?*
- *¿En qué medida influyen en estos problemas las opiniones de los políticos y administradores de los Países Bajos y Curazao sobre sus responsabilidades en relación con los derechos de estos niños dentro del Reino de los Países Bajos?*
- *¿Qué medidas se pueden tomar para solucionar los problemas que sufren los niños indocumentados en Curazao?*

Método

Este estudio se basa en una investigación documental y un trabajo de campo exploratorio. En el contexto de la investigación documental se estudió literatura jurídica, histórica y de ciencias sociales. Las fuentes legales tanto a nivel del Reino de los Países Bajos (incluyendo el Estatuto, la ley de visas² y la ley de Nacionalidad Neerlandesa³) como a nivel nacional (incluyendo la ordenanza nacional de admisión y expulsión⁴ y las instrucciones revisadas a los gobernadores sobre la aplicación de la ordenanza nacional de administración y exclusión de Curazao⁵). En los últimos años la ley de extranjería ha tomado vuelo a nivel político en Curazao. Estos documentos políticos también se han estudiado en la medida en que están disponibles públicamente. Además, se realizó un estudio de campo exploratorio mediante entrevistas semiestructuradas y conversaciones informales en los Países Bajos y en Curazao. La investigación ha concluido en agosto del 2020.

2 Rijkvisumwet.

3 Rijkswet op het Nederlandschap.

4 Landsverordening toelating en uitzetting.

5 Herzienne Instructie aan Gezaghebbers inzake de toepassing van de Landsverordening Toelating en Uitzetting van Curaçao.

Resultado del estudio

La preocupación por los niños indocumentados en Curazao está justificada, como demuestra también este estudio. Según la actual ley de inmigración de Curazao apenas hay posibilidades de que estos niños legalicen su estancia y en parte por ello las disposiciones para sus necesidades básicas dejan mucho que desear. No hay refugios organizados para ellos, ni siquiera de emergencia, no están asegurados para los gastos médicos y la escolarización está fuera del alcance de algunos, porque sus padres temen ser arrestados si llevan a sus hijos allí. Los niños indocumentados también acaban en instituciones lo que significa que se les quita la libertad. También hay mucha incertidumbre sobre la posición de estos niños. No se sabe exactamente cuántos de esos niños no tienen hogar.

Las posibilidades de estos niños de legalizar su estancia o forzar una mejora de su situación por la vía legal son limitadas. La asistencia jurídica depende de iniciativas privadas. En la legislación de extranjería de Curazao no se han incluido salvaguardias procesales específicas para los niños que garanticen que se tengan en cuenta sus derechos e intereses en las decisiones relativas a su residencia. La participación de los funcionarios públicos de Curazao en esta cuestión es variable. No es que la situación de los niños indocumentados sea completamente desconocida y que los niños estén completamente abandonados a su suerte. Lo que falta es una política integral (holística). Por lo que estos niños caen entre las grietas y hace que sus derechos e intereses están en juego.

La posición legal y social de los niños indocumentados en Curazao choca con una amplia gama de derechos de la CDN y otros tratados de derechos humanos como el derecho a la nacionalidad, el derecho a la protección de la vida familiar, el derecho a la protección contra la detención de extranjeros, el derecho a la protección contra la violencia y la explotación, el derecho a un nivel de vida adecuado, el derecho al acceso de servicios básicos como la educación, la atención médica, la vivienda, el derecho a ser escuchado y a tener acceso a *recursos efectivos*. La protección de los derechos de los niños requiere la atención inmediata del Gobierno de Curazao. Sin embargo, el Reino de los Países Bajos, también debe preocuparse por la situación de estos niños indocumentados debido a su función de garantía. Esto requiere una mayor atención y vigilancia por parte de los políticos holandeses y por tanto del Gobierno y el Parlamento holandés. Dentro del actual sistema político del Reino la aplicación de la función de garantía depende en gran medida de la política holandesa. Sin embargo, desde 2015 hasta finales de 2020, la situación de los niños indocumentados en Curazao apenas ha recibido atención. Se ha discutido la función de garantía, pero el Secretario de Estado de Interior y Relaciones del Reino no la considera pertinente ya que la recepción y el tratamiento de los migrantes se considera un asunto nacional de Curazao en el que el Reino no debe interferir. Mientras Curazao, como país autónomo, se esfuerce por

mejorar la situación de los inmigrantes en ciertos aspectos, no es apropiado 'intervenir' es el razonamiento. Las señales de las ONG y las preguntas críticas de los miembros del parlamento holandés no han alterado esta opinión. Los Países Bajos respondieron favorablemente a las solicitudes de asistencia de Curazao, pero esto no quita que la recepción y el tratamiento de los inmigrantes se considere, por el momento, un asunto nacional de Curazao, por lo que corresponde a Curazao indicar dónde existe la necesidad de asistencia. Sin embargo, la ayuda prestada, incluida la ayuda financiera para las vacunaciones y la ampliación de las barracas para los extranjeros y la asistencia técnica para mejorar los procesos de extranjería, no ha eliminado las preocupaciones relativas a los derechos de estos niños.

Esta investigación demuestra que el Estatuto no obliga a ceñirse a los límites de la autonomía de los países. También proporciona una base para la cooperación voluntaria. Esto ya sucede intensamente en el ámbito del control de fronteras. Esto significa que el problema de la migración a la cual se enfrenta Curazao ya se entiende en parte como un asunto del Reino, aunque es precisamente en este ámbito donde se manifiestan un gran número de preocupaciones relacionadas con los derechos de los niños indocumentados. 'Intervenir' es comprensiblemente sensible dado el camino de siglos que ha recorrido Curazao hacia la autonomía, pero eso no es necesariamente la siguiente estación. En 2011, el Consejo de Estado⁶ ya abogó por una interpretación dinámica de la obligación de garantía y propuso que el límite inferior del nivel de derechos y libertades fundamentales pudiera determinarse conjuntamente. En caso de que este límite inferior se ponga en peligro posteriormente habrá que ofrecer ayuda y asistencia.

Sin embargo, las opiniones de los políticos y administradores de Curazao y los Países Bajos en la medida en que se puede deducir de las fuentes consultadas, no demuestran ningún sentido de urgencia para definir conjuntamente dicho límite. Los políticos y administradores de Curazao y Holanda parecen coincidir en querer evitar un efecto imán. Los Países Bajos evitan así también que se crea un posible precedente para otros países del Reino; si se aborda el problema de la migración en Curazao, también deben abordarse otras cuestiones relacionadas con los derechos humanos, según se piensa. En este sentido el deber conjunto de garantía establecido en el Estatuto no parece haberse cumplido en la práctica.

Conclusiones y recomendaciones

Esta investigación demuestra que existe una justificada gran preocupación por la situación y el destino de los niños indocumentados en Curazao. Sus derechos e intereses están en juego con importantes consecuencias para su bienestar y desarrollo. A pesar de la atención prestada por el Gobierno de

6 Raad van State.

Curazao, persiste una situación preocupante en la que la función de garantía del Reino entra en escena. Este estudio también demuestra que la adopción arbitraria de acción conjunta en la protección de los derechos humanos y del niño tiene un impacto negativo en la protección de los niños altamente vulnerables. En nuestra opinión, la protección de los derechos humanos incluidos los derechos de los niños contenidos en la Convención de las Naciones Unidas sobre los Derechos del Niño deben considerarse una responsabilidad conjunta de los países dentro del Reino de los Países Bajos. Esto estaría en consonancia con la responsabilidad externa del Reino como parte de los tratados de derechos humanos, de hacer realidad los derechos y las libertades consagradas en ellos. Naturalmente el Gobierno de Curazao tiene una primera e importante responsabilidad como país autónomo que incluye la recopilación de datos sobre el número de niños indocumentados, sus condiciones de vida y su protección legal. Además, creemos que los Países Bajos, a través del ministro holandés de Interior y Relaciones del Reino, tienen una responsabilidad especial para dar un primer paso hacia la interpretación dinámica de la función de salvaguardia defendida por el Consejo de Estado. Al fin y al cabo, los Países Bajos son el país más grande y próspero del Reino y, de hecho, son los que más influencia tienen en la ejecución de los asuntos del Reino incluyendo la función de garantía que los países autónomos del Caribe sólo pueden supervisar de forma limitada. Tiene todo el sentido del mundo que los países del Caribe ayuden al ministro holandés de Interior y Relaciones del Reino en esta tarea y ofrezcan información sobre dónde les aprieta el zapato cuando se trata de la protección de los derechos humanos y del niño y qué esfuerzos han hecho para cumplir con sus obligaciones a la luz de la CDN y los tratados de derechos humanos. El control democrático de este proceso corresponde, por supuesto, a los parlamentos de los países afectados.

Nada de esto debe desviar la atención de la política de inmigración en la que se tienen en cuenta los intereses de los habitantes de Curazao y los del Reino. Sin embargo, los niños indocumentados que se encuentran en la jurisdicción del Reino de los Países Bajos no pueden ni deben ser dejados al lado por falta de unidad a favor de la protección de los derechos humanos y las libertades fundamentales.

Recomendaciones

Formular recomendaciones en un contexto coloreado por una multitud de intereses, es difícil. Las posibilidades de acoger a extranjeros en Curazao no son infinitas. Los Países Bajos, como país más grande y próspero del Reino, y el Reino en su conjunto son reacios a ofrecer un apoyo estructural a la cuestión migratoria en Curazao. Al fin y al cabo, esto podría tener consecuencias en las relaciones del Reino en un sentido más amplio y consecuencias financieras asociadas. Aunque no se trata de intereses incomprensibles, desde la perspectiva internacional de los derechos del niño y de los derechos huma-

nos, no constituyen una licencia para seguir poniendo en riesgo los derechos contenidos en ellos. Estos intereses hacen que la búsqueda de soluciones estructurales sea un asunto complejo. No obstante, la investigación da lugar a las siguientes recomendaciones:

Recomendaciones a los Países Bajos:

- Cuando sea necesario y deseable contribuir activamente a la protección de los niños indocumentados, interpretar el deber de garantía de forma dinámica, impulsar la determinación conjunta del límite inferior de la protección de los derechos humanos y los derechos del niño en Curazao, tratar positivamente las solicitudes de asistencia de Curazao y contribuir a la implementación de los derechos internacionales del niño en un sentido más amplio.

Recomendaciones al Reino y a Curazao:

1. Establecer una investigación independiente y sistemática sobre:
 - a. La situación de los niños indocumentados en Curazao para localizar y abordar las lagunas en la protección de sus derechos.⁷ Esta investigación podría basarse en el trabajo de las organizaciones internacionales, las ONG y las universidades o colaborando con ellas y enlazarse con el trabajo del Grupo de Trabajo Internacional sobre los Derechos del Niño.⁸
 - b. La necesidad de apoyo estructural de Curazao en la aplicación de los derechos de los niños indocumentados.
 - c. Las necesidades de los propios niños indocumentados (y sus familias).
 - d. Las posibilidades de mejora estructural de la cooperación entre los países del Reino en lo que respecta el deber común de garantía, que también debe interpretarse de forma dinámica.

7 No hay cifras sobre el número total de niños indocumentados en Curazao, ni sobre cuántos de ellos están solos o separados de sus padres. También se desconoce cuántos niños han solicitado un permiso de residencia (y por qué motivos) y en qué medida se han atendido esas solicitudes, y cuántos niños indocumentados han sido expulsados o puestos en detención o en una institución (cerrada) para su expulsión. Tampoco está claro hasta qué punto se protege a las víctimas de la violencia (sexual), la explotación (sexual) o el tráfico de seres humanos. Además, se desconoce mucho sobre los servicios básicos para los niños indocumentados, como el acceso a la atención médica (mental) y el número de niños sin hogar. La información sobre el acceso a los alimentos también es escasa, a pesar de la financiación de la ayuda de emergencia de los Países Bajos desde la crisis de COVID-19. Además, el papel de algunos organismos relevantes es incierto, como el Ministerio de OWCS, el SOAW y el Consejo de Tutela (Voogdijraad).

8 Interlandelijke Taskforce Kinderrechten.

2. Hacer que los niños indocumentados sean más visibles en la legislación y en la política para regular y proteger su posición legal y hacer que esta política esté sujeta a evaluación y control; trabajar juntamente con instituciones de conocimiento, como universidades, y organizaciones internacionales que pueden ofrecer asesoramiento y asistencia técnica.
3. Discutir los retos con respecto a la protección de los niños indocumentados en Curazao en el diálogo constructivo con el Comité de los Derechos del Niño de la ONU tras el informe más reciente en virtud de la obligación de informar de la Convención de los Derechos del Niño de la ONU.
4. Considerar la creación de un órgano representativo independientemente y permanente del Reino en Curazao que está autorizado a supervisar, investigar y asesorar de forma solicitada y no solicitada al Gobierno de Curazao y al Reino sobre la situación de la implementación equilibrada de los derechos internacionales del niño.

Recomendaciones a Curazao:

1. Garantizar que los niños indocumentados puedan apelar al artículo 3 la Convención Europea de los Derechos Humanos, lo que significa que los niños que huyen debido a la escasez de alimentos y a falta de atención médica, puedan optar a la protección.
2. Si se toma la decisión de trasladar a un niño, hay que asegurarse de que su interés es primordial y de que el niño es trasladado solamente después de haber sido asistido por un asistente jurídico.
3. Garantizar que ningún niño sea separado de su(s) padre(s) u otro representante (legal) si no es en función del interés superior del niño (artículo 9 de la CDN).
4. Dar al Consejo de Tutela (Voogdijraad) un papel claramente definido en la protección de los niños indocumentados.
5. Garantizar que los niños indocumentados puedan recibir asistencia legal gratuita y otra asistencia adecuada en todas las etapas del proceso.
6. Garantizar que los niños apátridas indocumentados puedan adquirir la nacionalidad.
7. Garantizar que los niños indocumentados tengan acceso a suficiente agua potable y alimentos, y que puedan asistir a la escuela con seguridad.

8. Garantizar que los niños indocumentados de hasta 18 años puedan inscribirse en el registro de población para que se les garantice la atención médica y puedan obtener un diploma de escolaridad o si no es posible el registro, que esto no les impida acceder a la atención médica y obtener un diploma de escolaridad.
9. Revocar la circular interna sobre la detención de menores extranjeros y garantizar que de acuerdo con la normativa internacional ningún niño indocumentado sea detenido o privado de su libertad de cualquier otra forma.
10. Hacer un inventario de los casos en los que se necesita la ayuda de los Países Bajos en relación con estas recomendaciones.

RESÚMEN (SAMENVATTING IN PAPIAMENTS)

DERECHO DI MUCHA INDOKUMENTÁ NA KÒRSOU: UN RESPONSABILIDAT KONHUNTO

Motibu i meta di investigashon

Tin un preokupashon grandi pa tur mucha ku ta permanesé na Kòrsou sin pèrmit di estadia (e muchanan indokumentá). Nan derecho- i interesnan ta bou di preshon, ku posiblemente konsekuensia grandi pa nan bienestar i desaroyo. E investigashon akí ta pone nan posishon hurídiko i sosial sentral. For di 2017, tur mucha indokumentá ta bini Kòrsou mas parti for di Venezuela. Nan situashon ta sumamente preokupante den diferente sentido. Algun mucha ta separá for di nan mayor(nan), i den kuadro di nan deportashon, ta alohá nan (temporalmente) den un instituto. Otro ta biba den sirkunstansia deplorable i ta kore riesgo di keda eksponé na eksplotashon. Tin biaha, un mucha ta disparsé kompletamente for di radar. E muchanan indokumentá ta na Kòrsou, un pais outónomo denter di Reino Hulandes. Reino Hulandes, den su totalidat, ta alabes estado di tratado di e Tratado di Nashonnan Uní pa e Derechonnan di Mucha (IVRK) i e otro tratadonan di derecho humano, manera e Tratado Europeo pa e Derechonnan Humano. Kiko esei ta nifiká pa e muchanan akí? Nan posishon i protekshon legal ta dependé di e sistema estatal aktual di Reino i di ehekushon i interpretashon di esei. Bèrdat ta ku Kòrsou ta un pais outónomo, pero e derechi konstitushonal di Reino, entre otro, registrá den Statüt di Reino Hulandes (Statüt), ta stipulá ku Reino mester garantisá e derechonnan fundamental i e libertatnan di mucha. Ku otro palabra, aki ta konta un obligashon di garantia konhunto enkuanto e derechonnan humano i e libertatnan fundamental, entre nan, e derechonnan di mucha.

E investigashon akí ta tira un bon bista riba e obligashon di garantia konhunto akí relashoná ku e muchanan indokumentá na Kòrsou. E ta konsiderá e situashon hurídiko i sosial di e muchanan akí, i e ta analisá e derechonnan internashonal relevante, e sistema estatal di Reino i tambe su ehekushon i interpretashon. Dor di duna mas informashon di e situashon real i e posishon hurídiko di e muchanan akí denter di e relashonnan estatal di Reino i dor di duna rekomendashon spesífiko, e investigashon akí ta pretendé di kontribuí na un mihó implementashon di derecho internashonal di mucha den Reino, i partikularmente na un mihó protekshon di e muchanan indokumentá na Kòrsou.

Pregunta prinsipal di e investigashon akí ta:

Kon leu protekshon di e derecho- i e libertatnan fundamental di e muchanan indokumentá na Kòrsou ta un responsabilidat konhunto den Reino, i kon por protehá e derechonnan di e grupo di mucha akí mihó?

E preguntanan parsial ta:

- *Kua ta e problemanan ku e muchanan indokumentá na Kòrsou ta eksperensia, i te kon leu nan derechonnan ta keda afektá pa e motibu akí?*
- *Kon leu legislashon i maneho nashonal ta hunga un ròl den e problemanan akí?*
- *Kon leu e puntonan di bista di polítiko i mandatarario na Hulanda i Kòrsou relashoná ku nan responsabilidatnan pa e derechonnan di e muchanan akí denter di Reino Hulandes ta hunga un ròl den e problemanan akí?*
- *Kua ta e pasonan ku por tuma den direkshon di un solushon pa e problemanan ku e muchanan indokumentá na Kòrsou ta eksperensia?*

Método

E investigashon akí ta basá riba *deskresearch* i investigashon eksploratorio den vèlt. Den kuadro di *deskresearch*, a studia, banda di literatura hurídiko, tambe literatura históriko i di siensia sosial. Ademas, a studia fuente hurídiko, tantu riba nivel di Reino (entre otro, *Het Statuut*, *Rijksoisumwet* i *Rijkswet op het Nederlandschap*) komo riba nivel nashonal (entre otro, *Landsverordening toelating en uitzetting en de Herzien Instructie aan Gezaghebbers inzake de toepassing van de Landsverordening Toelating en Uitzetting*). Ultimo añanan, lei di inmigrashon riba nivel di maneho a bai dilanti na Kòrsou. A studia e dokumentonan di maneho akí tambe, te asina leu ku nan ta aksesibel pa públiko. Banda di esei, a hasi un investigashon eksploratorio den vèlt, pa medio di entrevista i kòmbersashon informal semistrukturá na Hulanda i Kòrsou. A klousurá e investigashon na ougùstùs 2020.

Resultado di investigashon

E preokupashonnan relashoná ku e muchanan indokumentá na Kòrsou ta bálido, asina ta resultá tambe for di e investigashon akí. A base di e lei di inmigrashon aktual di Kòrsou, meramente tin chèns pa e muchanan akí legalisá nan estadia, i pa motibu di esei, tambe e fasilidatnan pa nan produktonan di promé nesidat prinsipal ta laga di deseá. Asina no a organisá akogida pa nan, ni sikiera akogida di emergensia. Nan no ta sigurá pa e gastunan médiko, i pa algun di nan, enseñansa no ta alkansabel, komo ku nan mayornan tin miedu ku ta arestá nan ora nan hiba nan muchanan skol. Tambe e muchanan indokumentá ta resultá den instituto, loke ta nifiká ku ta kita nan libertat. Tin hopi inklaridat tambe tokante posishon di e muchanan akí. Por ehèmpel, no ta konosí di kuantu mucha ta trata presis i kuantu di nan ta dáklos.

E posibilidatnan pa e muchanan akí, pa medio di kaminda hurídiko, legalisá nan estadia òf fòrsa un mehorashon den nan situashon ta limitá. Asistensia hurídiko ta dependé di inisiativa privá. No tin garantia di prosedimentu, spesífikamente pa mucha, inkluí den e lei di inmigrashon di Kòrsou pa sigurá ku ta tuma nan derecho- i interesnan na konsiderashon den tomo di desishon relashoná ku nan estadia. Enbolbimentu di dignatario na Kòrsou den e problemátika akí ta variabel. No ta asina ku posishon di e muchanan indokumentá ta kompletamente deskonosí i ku ta laga e muchanan kompletamente pa nan kuenta. Sinembargo, no tin un maneho holístiko. Esei ta pone ku ta perhudiká e muchanan i ku nan derecho- i interesnan ta den diskushon.

Posishon hurídiko i sosial di e muchanan indokumentá na Kòrsou ta choka ku un eskala amplio di derecho for di *IVRK* i otro tratado di derecho humano, entre nan, derecho riba nashonalidat, derecho riba protekshon di bida familiar, derecho riba protekshon kontra enkarselamentu di strañero, derecho riba protekshon kontra violensia i eksplotashon, derecho riba un stándart di bida adekuá, derecho riba aksesu na e kondishonnan básiko manera enseñansa, kuido di salú i akogida i e derecho pa ser skuchá i di tin aksesu na *effective remedies*. Protekshon di e derechonan di mucha ta pidi atenshon direkto di Gobièrnu di Kòrsou. Reino, sinembargo, a base di su funshon di garantia, mester tuma e situashon di e muchanan indokumentá tambe na pechu. Esei ta eksigú mas atenshon i un estado di alerta di parti di polítika hulandes, i ku esei, di Gabinete i Parlamento Hulandes. Denter di e sistema estatal aktual di Reino, ehekushon di e funshon di garantia, di pursi, pa un parti konsiderabel, ta dependé di polítika hulandes. Sinembargo, for di 2015 te fin di 2020, apénas tabatin atenshon pa posishon di e muchanan indokumentá na Kòrsou. E funshon di garantia a bini dilanti sí, pero e sekretario di estado di BZK no ta konsider'é un punto di diskushon, awor ku ta mira akogida i trato di migrante komo un asunto di pais Kòrsou, kaminda Reino no mester entremeté. E argumento ta ku tanten Kòrsou komo pais outónomo ta hasi esfuerso pa mehorá situashon di e migrantenan den sierto aspekto, 'intervení' no ta na su lugá. E señalnan di e NGO-nan i e preguntanan crítico di e miembronan di *Tweede Kamer* no a kita nada for di e pensamentu akí. Riba e petishonnan di asistensia di Kòrsou, Hulanda a reakshoná positivamente, pero esei no ta kambia e echo ku pa awóraki ta konsiderá akogida i trato di migrante komo un asunto di pais Kòrsou, kaminda Kòrsou tin ku dal e promé paso pa indiká unda ta eksistí nesidad pa yudansa. E yudansa ku a duna, entre nan, sosten finansiero pa bakunashon i ekspanshon di e baraknan di strañero i asistensia tékniko den drechamentu di e 'prosesonan di strañero', no a kita e preokupashon pa loke ta trata e derechonan di e muchanan akí.

E investigashon akí ta mustra ku Statüt no ta obligá pa atené na e límitenan di outonomia di e paisnan. E ta ofresé tambe un base pa traha huntu boluntariamente. Esei ta sosodé kaba intensivamente riba tereno di kòntròl di frontera. Ku esei, ta konsiderá e problema di migrashon ku Kòrsou ta enfrentá parsialmente komo asunto di Reino kaba, ounke ta asina ku hustamente riba e tereno

akí, un kantidat grandi di preokupashon ta manifestá relashoná ku e derechon di e muchanan indokumentá. 'Intervenshon' lógikamente ta un echo delikado, mirando e biahe di siglonan largu ku Kòrsou a hasi pa logra haña outonomia, pero esei no nesariamente ta e siguiete stashon. Na 2011 kaba, *Raad van State* a boga pa un interpretashon dinámiko di e obligashon di garantia, i el a sugerí ku konhuntamente lo por determiná e límite mínimo pa loke ta trata nivel di e derechonan fundamental i e libertatnan. Kaminda e límite mínimo lo por kore peliger, yudansa i asistencia lo mester ofresé solushon.

Punto di bista di e polítiko- i e mandatarionan hulandes i di Kòrsou, te asina leu dedusibel for di e fuentenan ku a konsultá, sinembargo, no ta mostra un sintimentu di urgensia pa huntu determiná un límite asina. E polítiko- i e mandatarionan hulandes i di Kòrsou parse di ta haña otro den e boluntat pa prevení un efekto di atrakshon di mas hende. Banda di esei, Hulanda ta evitá ku esaki lo fungi eventualmente komo presedente relashoná ku e otro paisnan den Reino; ora ataká e problema di migrashon na Kòrsou, mester aserká e otro kuestionnan di derecho humano tambe, asina e pensamentu ta. Te asina leu, e union enkuanto e obligashon di garantia, manera stipulá den Statüt, no ta parse di ta resaltá den práktika.

Konklushon i rekomendashon

E investigashon akí ta mostra ku ta ku rason tin preokupashon grandi tokante posishon i destino di e muchanan indokumentá na Kòrsou. Nan derecho- i interesnan ta den diskushon, ku konsekuensia grandi pa nan bienestar i desaroyo. No opstante algu di atenshon di gobièrnu di Kòrsou, e situashon preokupante ta perdurá, kaminda e funshon di garantia di Reino ta paresé. E investigashon akí ta mostra tambe ku aseptashon arbitrario di union enkuanto protekshon di e derechonan humano i derecho di mucha tin un impakto negativo riba protekshon di mucha masha vulnerabel. Na nos idea, mester konsiderá protekshon di e derechonan humano, entre nan, e derechonan di mucha den e Tratado di Derecho di Mucha di Nashonan Uní, komo un responsabilidat konhunto di e paisnan den Reino Hulandes. Esaki lo konkordá ku e responsabilidat eksterno ku Reino tin komo firmante di e Tratadodi Derecho Humano, pa realisá e derecho- i libertatnan ankrá eiden. Naturalmente Gobièrnu di Kòrsou, komo pais outónomo, tin un promé i importante responsabilidat, ku ta enserá tambe ku e ta kolekshoná dato di e kantidat di mucha indokumentá, nan kondishonnan di biba i nan protekshon legal. Banda di esei, sinembargo, na nos pareser, Hulanda tin, via e Minister Hulandes di BZK, un responsabilidat spesial pa dal e promé paso den direkshon di interpretashon dinámiko di e funshon di garantia, simpatisá pa *Raad van State*. Hulanda di pursi ta e pais mas grandi i mas próspero den Reino, i de fakto e tin mas tantu di bisa riba ehokushon di asuntu di Reino, entre nan, e funshon di garantia, ku e paisnan karibense outónomo por vigilá solamente na un grado limitá.

Ta mas ku klaro ku e paisnan karibense ta asistí e Minister di BZK den e tarea ei, i nan ta transparente tokante kaminda e sapatu ta primi pa loke ta trata protekshon di derecho humano i derecho di mucha i tokante kua esfuerso nan por a hasi pa kumpli ku nan obligashonnan den lus di IVRK i e tratadonan di derecho humano. Kòntrol demokrátiko di e proseso akí naturalmente ta serka e parlamentonan di e paisnan konserní.

Tur esaki no tin nodi di kita nada for di ehekushon di e maneho di inmigrashon, kaminda ta tene kuenta ku e interesnan di e habitantenan di Kòrsou i e interesnan di Reino. Solamente no por i no tin mag di ta asina ku ta perhudiká e muchanan indokumentá ku ta denter di teritorio hurídiko di Reino Hulandes, komo ku no tin sentido di unidat na fabor di protekshon di e derechonan humano i e libertatnan fundamental.

Rekomendashon

Formulashon di rekomendashon den un konteksto kolorá pa un diversidat di interes ta difísil. E posibilidatnan pa inkorporá strañero na Kòrsou no ta infinito. Hulanda komo pais mas grandi i mas próspero di Reino i Reino den su totalidat ta reservá den ofresementu di sosten struktural pa e problemátika di inmigrashon. Di pursi, esaki lo por tin konsekuensia pa e relashonnan di Reino den un sentido mas amplio i e konsekuensianan finansiero korespondiente. Ounke tur esakinan no ta interes inkomprensibel, for di e perspektiva di derecho di mucha i e derechonan humano internashonal, nan no ta carte blanche pa sigui pone e derechonan inkluí na peliger. Nan ta hasi hañamentu di un solushon struktural un kuestion kompleho sí. No opstante esei, e investigashon akí ta duna motibu pa e siguiente rekomendashonnan.

Rekomendashon pa Hulanda:

- Kaminda ta nesesario i deseá, aportá aktivamente na protekshon di e muchanan indokumentá, interpretá e obligashon di garantia dinámikamente i tuma inisiativa pa huntu determiná/definí límite pa loke ta trata protekshon di derecho humano i derecho di mucha na Kòrsou, trata/aserká e petishonnan pa asistensia for di Kòrsou positivamente i aportá na implementashon di derecho di mucha internashonal den un sentido mas amplio.

Rekomendashon pa Reino i Kòrsou:

1. Habri un investigashon independiente i sistemátiko pa studia:
 - a. situashon di e muchanan indokumentá na Kòrsou pa lokalísá i adresá e hiatonan den protekshon di nan derechonan.¹ Aki por sigui konstruí riba e trabou di òf traha huntu ku e organisashonnan internashonal, e NGO- i e universidatnan i konektá ku e trabou di *Interlandelijke Taskforce Kinderrechten*;
 - b. e nesetidatnan di Kòrsou pa asistencia struktural pa implementashon di e derechonan di e muchanan indokumentá;
 - c. e nesetidatnan di e muchanan indokumentá (i nan famianan) mes;
 - d. e posibilidatnan pa mehoramentu struktural di e kooperashon entre e paisnan den Reino relashoná ku e obligashon di garantia konhunto ku lo mester interpretá dinámikamente tambe.
2. Hasi e muchanan indokumentá mas visibel den legislashon i maneho pa regulashon i protekshon di nan posishon hurídiko, i hasi e maneho akí opheto di evaluashon i kòntrol i traha huntu ku e institutonan di konosementu, manera e universidatnan i e organisashonnan internashonal ku por ofresé *technical advice and assistance*.
3. Trata e retonan enkuanto protekshon di e muchanan indokumentá na Kòrsou den un *constructive dialogue* ku Komité di Nashonnan Uní pa e Derechonan di Mucha relashoná ku e raportahe mas resien den kuadro di e obligashon di raportá den e Tratado di derecho di mucha di Nashonnan Uní.
4. Konsiderá pa stablesé un órganu di representashon independiente i permanente di Reino na Kòrsou, ku ta outorisá pa monitòr i investigá státus di implementashon ekilibrá di derecho di mucha internashonal i konsehá Gobièrnu di Kòrsou i di Reino, pidí òf no pidí.

1 Asina no tin sifra di e kantidat total di mucha indokumentá na Kòrsou, i kuantu di nan ta nan so òf separá for di nan mayornan. Ademas, no ta konosí kuantu mucha a solisitá un pèrmit di estadia (i pa ki motibu) i kon leu a honra e tipo di petishonnan ei i kuantu mucha indokumentá a ekspulsá òf a pone den kustodia òf a interná den un instituto (será) pa nan deportashon. Kon leu ta protehá eventual víktima di violencia (seksual), eksplotashon (seksual) òf trafikashon di ser humano tampoko no ta kla. Ademas, hopi kos no ta konosí tokante e kondishonnan básiko pa mucha indokumentá, manera aksesu na kuido di salú (mental), i e kantidat di mucha ku ta dáklos. Informashon tokante aksesu na alimento tambe ta deficiente, no opstante finansiamentu di asistencia di emergensia di Hulanda for di e krísis di COVID-19. Tambe ròl di algun instansia relevante ta insigur, manera e Ministerio di OWCS, SOAW i Voogdijraad.

Rekomendashon pa Kòrsou:

1. Pèrkurá pa e muchanan indokumentá por hasi un apelashon riba artíkulo 3 di *EVRM*, loke ta enserá tambe ku mucha ku hui pa motibu di skarsedat di alimento i falta di kuido médiko por bini na remarke pa protekshon.
2. Ora disidí di deportá un mucha, pèrkurá pa su interesnan tin prioridat i ku no ta deportá e mucha despues ku el a risibí yudansa di un proveedó di asistensia hurídiko.
3. Pèrkurá pa no separá niun mucha di su mayor(nan) òf di otro representante (legal) si no ta a base di interes di e mucha (art. 9 *IVRK*).
4. Duna *Voogdijraad* un ròl deskribí klaramente den protekshon di e muchanan indokumentá.
5. Pèrkurá pa e muchanan indokumentá por risibí asistensia hurídiko i otro yudansa apropiá grátis den tur fase di e proseso.
6. Pèrkurá pa e muchanan indokumentá sin patria por atkerí un nashonalidat.
7. Pèrkurá pa e muchanan indokumentá tin aksesu na suficiente awa di bebe limpi i kuminda, i pa nan por bai skol seif.
8. Pèrkurá pa e muchanan indokumentá te 18 aña por registrá na Ofisina di Registro Sivil (Kranshi) pa nan tin kuido médiko sigurá i por risibí un diploma; òf den kaso ku registrashon no ta posibel, ku esaki no ta stroba aksesu na kuido médiko i risibimentu di un diploma.
9. Revoká e sirkulario interno enkuanto detenshon di strañero menor di edat, i pèrkurá pa, konforme regla internashonal, no pone niun mucha indokumentá den detenshon òf di otro forma, priv'é di su libertat.
10. Inventarisá unda asistensia di Hulanda ta deseá relashoná ku e rekomendashonnan akí.